

N á v r h

ZÁKON

ze dne2020,

kterým se mění zákon č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Zákon č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění zákona č. 125/2005 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 189/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 346/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 126/2016 Sb., zákona č. 67/2017 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 201/2017 Sb., zákona č. 284/2018 Sb., zákona č. 176/2019 Sb. a zákona č. 277/2019 Sb., se mění takto:

1. V § 5 se na konci odstavce 3 doplňuje věta „Lékař se specializovanou způsobilostí, který je zařazený do vzdělávání v nástavbovém oboru podle § 21e, může v rámci výkonu povolání lékaře vykonávat činnosti, k jejichž samostatnému výkonu je oprávněn lékař se zvláštní specializovanou způsobilostí v příslušném nástavbovém oboru, avšak pouze pod odborným dohledem lékaře se zvláštní specializovanou způsobilostí v tomto nástavbovém oboru.“.
2. V § 5 odstavec 4 zní:

„(4) Specializační vzdělávání probíhá jako celodenní průprava v akreditovaných zařízeních v rozsahu odpovídajícím stanovené týdenní pracovní době^{2b)}, která je odměňována^{2b)}. Specializační vzdělávání může probíhat jako rozvolněná příprava, to je při nižším rozsahu, než je stanovená pracovní doba, přitom její rozsah nesmí být nižší, než je polovina stanovené týdenní pracovní doby, není-li dále stanoveno jinak; jde-li o osobu na rodičovské dovolené nebo osobu pečující o dítě do zahájení povinné školní docházky, rozsah pracovní doby nesmí být nižší než jedna pětina stanovené týdenní pracovní doby. V případě vzdělávání ve specializačním oboru hygiena a epidemiologie nesmí být rozsah rozvolněné přípravy nižší, než je jedna pětina stanovené týdenní pracovní doby. V případě rozvolněné přípravy celková délka, úroveň a kvalita vzdělávání nesmí být nižší než v případě celodenní průpravy. Do specializačního vzdělávání lékaře se nezapočítává doba výkonu zdravotnického povolání přesahující stanovenou týdenní pracovní dobu. Ministerstvo může na základě písemné žádosti účastníka specializačního vzdělávání udělit výjimku a rozhodnout o započtení délky odborné praxe probíhající na neakreditovaném pracovišti do

specializačního vzdělávání v případě, že toto pracoviště v období, kdy v něm účastník specializačního vzdělávání uskutečňoval odbornou praxi,

- a) splňovalo všechny podmínky pro udělení akreditace v souladu se vzdělávacím programem, podle kterého se účastník specializačního vzdělávání vzdělával, nebo
- b) nesplňovalo všechny podmínky pro udělení akreditace, avšak bylo schopno zajistit účastníkovi vzdělávání v nástavbovém oboru přípravu potřebnou k přistoupení k závěrečné zkoušce nástavbového oboru, pokud udělení výjimky doporučí ve svém stanovisku nadpolovičním počtem všech členů akreditační komise oboru, do jehož vzdělávání má být odborná praxe započtena a následně nadpolovičním počtem všech členů vzdělávací rada lékařů.

Ministerstvo vydá rozhodnutí do 120 dní ode dne podání žádosti. Součástí žádosti o výjimku podle písmene b) je detailní popis výkonu povolání lékaře účastníkem včetně výčtu provedených výkonů za období od získání odborné způsobilosti do podání žádosti o výjimku. Na základě výjimky uvedené ve větě šesté lze do specializačního vzdělávání započíst nejvýše tři čtvrtiny stanovené délky specializačního vzdělávání v příslušném oboru, pokud dále není uvedeno jinak. V rámci řízení o žádosti o započtení délky odborné praxe účastníka specializačního vzdělávání může ministerstvo, a v případě žádosti podle písmene b) také vzdělávací rada lékařů nebo akreditační komise pro obor, do kterého má být odborná praxe započtena, ověřit průběh odborné praxe na neakreditovaném pracovišti na místě a vyžádat si podrobné informace o průběhu odborné praxe, včetně zdravotnické dokumentace. Akreditační komise může na základě těchto informací ve svém stanovisku navrhnout započtení délky kratší, než o kterou účastník žádá, a to zejména v případech, kdy shledá rozsah a počet výkonů poskytovaných v neakreditovaném zařízení za nedostačující. Ministerstvo rozhodne o započtení kratší délky odborné praxe, než o kterou účastník žádá, pokud stanovisko akreditační komise schválí vzdělávací rada lékařů.“.

3. V § 5a odst. 2 se za slovo „je“ vkládá slovo „nejméně“.

4. V § 5a odstavec 3 zní:

„(3) Vzdělávání v základním kmeni se ukončuje zkouškou. Podmínkou pro přihlášení ke zkoušce je splnění všech požadavků pro získání teoretických znalostí a praktických dovedností stanovených prováděcím právním předpisem. Ve vlastním specializovaném výcviku lze pokračovat i před splněním požadavků uvedených ve větě druhé nebo nebyla-li dosud složena zkouška po ukončení vzdělávání v základním kmeni.“.

5. V § 5a se za odstavec 3 vkládá nový odstavec 4, který zní:

„(4) Složení zkoušky po ukončení vzdělávání v základním kmeni je jednou z podmínek pro přihlášení k atestační zkoušce, přičemž k atestační zkoušce se může lékař přihlásit nejdříve

- a) 4 měsíce po úspěšném složení zkoušky po ukončeném vzdělávání v základním kmeni všeobecné praktické lékařství, nebo

b) 10 měsíců po úspěšném složení zkoušky po ukončení vzdělávání v ostatních základních kmenech.“.

Dosavadní odstavce 4 až 8 se označují jako odstavce 5 až 9.

6. V § 6 odst. 3 větě první se za slovo „lékař“ vkládají slova „s ukončeným vzděláváním v základním kmeni nebo“.

7. V § 6 se za odstavec 3 vkládá nový odstavec 4, který zní:

„(4) Doškolení lékaře s ukončeným vzděláváním v základním kmeni probíhá v akreditovaném zařízení pro příslušný základní kmen. Doškolení lékaře se specializovanou způsobilostí probíhá v akreditovaném zařízení pro příslušný obor.“.

Dosavadní odstavce 4 až 7 se označují jako odstavce 5 až 8.

8. V § 6 odst. 5 větě první se za slovo „Lékař“ vkládají slova „s ukončeným vzděláváním v základním kmeni nebo“ a slovo „třetí“ se nahrazuje slovem „druhé“.

9. V § 6 odst. 8 se slova „nebo poskytovatel zdravotních služeb“ zrušují.

10. V § 13 odst. 1 se na konci textu věty první doplňují slova „, pokud dále není stanoveno jinak“.

11. V § 13 se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) Na základě akreditace udělené pro základní kmen nebo vlastní specializovaný výcvik v oborech anesteziologie a intenzivní medicína, gynekologie a porodnictví, chirurgie, pediatrie nebo vnitřní lékařství lze rovněž provádět části vzdělávání v základním kmeni všeobecné praktické lékařství, které se těchto oborů týkají.“.

12. V § 16 odst. 1 písm. a) se na konci textu bodu 1 doplňují slova „, pokud pro příslušný základní kmen byla zřízena akreditační komise“.

13. V 16 odst. 1 se na konci písmene b) slovo „a“ zrušuje.

14. V § 16 se na konci písmene c) tečka nahrazuje slovem „a“ a doplňuje se písmeno d), které zní:

„d) posuzuje žádosti o započtení praxe na neakreditovaném pracovišti podle § 5 odst. 4 a podle § 21 odst. 4. “.

15. V § 16a odst. 4 se na konci textu věty poslední doplňují slova „a posuzují žádosti o započtení praxe na neakreditovaném pracovišti podle § 5 odst. 4 a podle § 21a odst. 4“.

16. V § 17 se na konci odstavce 4 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno g), které zní:

„g) identifikaci smluvních zařízení podle § 14 odst. 2 písm. c), včetně specifikace části vzdělávacího programu zajišťovaného prostřednictvím smluvních zařízení a počtu školicích míst.“.

17. V § 17 odst. 5 se věta poslední zrušuje.

18. V § 17 odst. 6 se na konci písmene c) slovo „nebo“ zrušuje.

19. V § 17 odst. 6 se na konci písmene d) tečka nahrazuje slovem „nebo“ a doplňuje se písmeno e), které zní:

„e) žadatel hodlal část vzdělávacího programu zajišťovat prostřednictvím smluvních zařízení a byla vyčerpána kapacita školicích míst smluvních zařízení pro období, na které je požádáno o akreditaci“.

20. Nadpis § 21e „Certifikovaný kurz“ se zrušuje.

21. V § 21e odstavec 4 zní:

„21e

(4) Vzdělávání v nástavbovém oboru probíhá jako celodenní průprava v zařízeních akreditovaných podle tohoto zákona v rozsahu odpovídajícím stanovené týdenní pracovní době^{2b)}, která je odměňována. Vzdělávání v nástavbovém oboru může probíhat jako rozvolněná příprava, to je při nižším rozsahu, než je stanovená týdenní pracovní doba, přitom její rozsah nesmí být nižší, než je polovina stanovené týdenní pracovní doby, není-li dále stanoveno jinak; v případě vzdělávání v nástavbovém oboru posudkové lékařství nesmí být rozsah rozvolněné přípravy nižší, než je jedna pětina stanovené týdenní pracovní doby. V případě rozvolněné přípravy celková délka, úroveň a kvalita nesmí být nižší než v případě celodenní průpravy. Ministerstvo může na základě písemné žádosti účastníka vzdělávání v nástavbovém oboru udělit výjimku a rozhodnout o započtení délky odborné praxe probíhající na neakreditovaném pracovišti do vzdělávání v nástavbovém oboru v případě, že toto pracoviště v období, kdy v něm účastník specializačního vzdělávání uskutečňoval odbornou praxi,

a) splňovalo všechny podmínky pro udělení akreditace v souladu se vzdělávacím programem, podle kterého se účastník vzdělávání v nástavbovém oboru vzdělával, nebo

b) nespĺňovalo všechny podmínky pro udělení akreditace, avšak bylo schopno zajistit účastníkovi vzdělávání v nástavbovém oboru přípravu potřebnou k přistoupení k závěrečné zkoušce nástavbového oboru, pokud udělení výjimky doporučí ve svém stanovisku nadpolovičním počtem všech členů akreditační komise oboru, do jehož vzdělávání má být odborná praxe započtena a následně nadpolovičním počtem všech členů vzdělávací rada lékařů.

Ministerstvo rozhodne do 120 dní ode dne podání žádosti. Na základě výjimky uvedené ve větě čtvrté lze do vzdělávání v nástavbovém oboru započíst nejvýše tři čtvrtiny stanovené délky vzdělávání v příslušném nástavbovém oboru, pokud dále není stanoveno jinak. V rámci řízení o žádosti o započtení délky odborné praxe účastníka vzdělávání v nástavbovém oboru může ministerstvo, a v případě žádosti podle písmene b) také vzdělávací rada lékařů nebo akreditační komise pro obor, do kterého má být odborná praxe započtena, ověřit průběh odborné praxe na neakreditovaném pracovišti na místě a vyžádat si podrobné informace o průběhu odborné praxe, včetně zdravotnické dokumentace. Akreditační komise může na základě těchto informací ve svém stanovisku navrhnout započtení délky kratší, než o kterou účastník žádá, a to zejména v případech, kdy shledá rozsah a počet výkonů poskytovaných v neakreditovaném zařízení za nedostačující.

Ministerstvo rozhodne o započtení kratší délky odborné praxe, než o kterou účastník žádá, pokud stanovisko akreditační komise schválí vzdělávací rada lékařů.“.

22. V § 21e se za odstavec 5 vkládá nový odstavec 6, který zní:

„(6) Do vzdělávání v nástavbovém oboru ministerstvo, popřípadě pověřená organizace, započte část povinné odborné praxe, kterou lékař nebo farmaceut absolvoval v průběhu vzdělávání v úspěšně ukončeném vzdělávání v základním kmeni lékařů nebo farmaceutů, pokud lékař nebo farmaceut, vykonával v posledních 8 letech alespoň 5 let zdravotnické povolání lékaře nebo farmaceuta ve specializačním oboru, který navazuje na základní kmen, jehož povinné odborné praxe se započtení týká, a to ke dni doručení žádosti o započtení. Pro započtení praxe se použije přiměřeně § 5 odst. 8; týká-li se započtení nástavbového oboru, který je uveden ve sdělení ministerstva, použije se pro započtení obdobně § 5 odst. 9.“.

Dosavadní odstavce 6 až 8 se označují jako odstavce 7 až 9.

23. V § 34 odst. 5 se slovo „čtyřikrát“ nahrazuje slovem „pětkrát“.

24. V § 34 odst. 6 se za větu první vkládá věta „Do této lhůty se započítává i doba, na kterou se řízení přeruší podle odstavce 4.“.

25. V § 36 se na konci odstavce 2 doplňuje závěrečná část ustanovení, která zní:

„Odborná praxe podle věty první může být vykonávána pouze v akreditovaném zařízení, které je akreditováno podle § 13 odst. 1 písm. a) pro základní kmen, ve kterém je možné se vzdělávat ve specializačním oboru nebo podle § 13 odst. 1 písm. d) pro obor specializačního vzdělávání nebo podle § 13 odst. 1 písm. f) pro nástavbový obor, v němž má být zdravotnické povolání nebo odborná praxe vykonávána a současně má platné oprávnění k poskytování zdravotních služeb v příslušném oboru ve formě lůžkové péče“.

26. V § 36 odst. 4 se slova „2 let“ nahrazují slovy „3 let“.

27. V § 36 odst. 5 se na konci textu věty první doplňují slova „, po celou dobu výkonu zdravotnického povolání žadatele podle odstavce 1 nebo odborné praxe podle odstavce 2 nebo 3“ a na konci textu věty třetí se doplňují slova „nebo v případě, že v akreditovaném zařízení není garant příslušného oboru stanoven, lékař nebo zubní lékař vykonávající vedoucí funkci¹⁸⁾ v příslušném akreditovaném zařízení.“

28. V § 37 odst. 1 písm. n) se za slovo „obsah“ vkládají slova „a celkovou délkou“.

29. V § 37 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno v), které zní:

„v) maximální možnou délku povinné odborné praxe absolvované v průběhu vzdělávání v jednotlivých základních kmenech lékařů a farmaceutů, která může být započtena do vzdělávání v příslušných nástavbových oborech lékařů a farmaceutů.“.

30. Za § 38a se vkládá nový § 38b, který zní:

„(1) Oborná praxe, kterou lékaři a farmaceuti zařazení po 30. červnu 2017 do oboru specializačního vzdělávání absolvují v rámci vzdělávání v základním kmeni podle vzdělávacích programů platných před 30. červnem 2017 u poskytovatele zdravotních služeb, který byl akreditovaným zařízením ke dni 30. června 2017 a takové vzdělávání zajišťoval i po 30. červnu 2017 a nejpozději do 30. října 2020 podá žádost o udělení akreditace, se považuje za povinnou odbornou praxi, která byla absolvována v akreditovaném zařízení, a to v rozsahu, který odpovídá obsahu vzdělávání v základním kmeni vzdělávacího programu, podle kterého se vzdělává, a v délce trvání povinné odborné praxe, kterou u poskytovatele zdravotních služeb absolvoval, nejdéle však do data nabytí právní moci rozhodnutí o žádosti o udělení akreditace.

(2) Odborná praxe, kterou lékaři zařazení po 30. červnu 2017 do oboru specializačního vzdělávání pediatrie absolvují v rámci vzdělávání v základním kmeni pediatrickém podle vzdělávacích programů dětské lékařství nebo praktické lékařství pro děti a dorost platných před 30. červnem 2017 u poskytovatele zdravotních služeb, který byl akreditovaným zařízením pro uskutečňování vzdělávacího programu dětské lékařství nebo praktické lékařství pro děti a dorost ke dni 30. června 2017 a takové vzdělávání zajišťoval i po 30. červnu 2017 a nejpozději do 30. října 2020 podal žádost o udělení akreditace pro uskutečňování vzdělávání v základním kmeni pediatrickém, se považuje za povinnou odbornou praxi pro obor pediatrie, která byla absolvována v akreditovaném zařízení, a to v rozsahu, který odpovídá obsahu vzdělávání v základním pediatrickém kmeni, podle kterého se vzdělává, a v délce trvání povinné odborné praxe, kterou u poskytovatele zdravotních služeb absolvoval, nejdéle však do data nabytí právní moci rozhodnutí o žádosti o udělení akreditace.

(3) Odborná praxe, kterou lékaři, zubní lékaři a farmaceuti zařazení po 30. červnu 2017 do oboru specializačního vzdělávání absolvují v rámci vzdělávání ve vlastním specializovaném výcviku podle vzdělávacích programů platných před 30. červnem 2017 u poskytovatele zdravotních služeb, který byl akreditovaným zařízením ke dni 30. června 2017 a takové vzdělávání zajišťoval i po 30. červnu 2017 a nejpozději do 31. července 2021 podá žádost o udělení akreditace, se považuje za absolvování povinné odborné praxe ve vlastním specializovaném výcviku, která byla absolvována v akreditovaném zařízení, a to v rozsahu, který odpovídá obsahu vzdělávacího programu oboru specializačního vzdělávání, podle kterého se vzdělává, a v délce trvání povinné odborné praxe, kterou u poskytovatele zdravotních služeb absolvoval, nejdéle však do data nabytí právní moci rozhodnutí o žádosti o udělení akreditace.

(4) Odborná praxe, kterou lékaři zařazení po 30. červnu 2017 do oboru specializačního vzdělávání pediatrie absolvují v rámci vzdělávání ve vlastním specializovaném výcviku podle vzdělávacích programů dětské lékařství nebo praktické lékařství pro děti a dorost platných před 30. červnem 2017 u poskytovatele zdravotních služeb, který byl akreditovaným zařízením pro uskutečňování vzdělávacího programu dětské lékařství nebo praktické lékařství pro děti a dorost ke dni 30. června 2017 a takové vzdělávání zajišťoval i po 30. červnu 2017 a nejpozději 30. října 2020 podá žádost o udělení

akreditace pro uskutečňování vzdělávání ve vlastním specializovaném výcviku pro obor pediatrie, se považuje za povinnou odbornou praxi pro obor pediatrie, která byla absolvována v akreditovaném zařízení, a to v rozsahu, který odpovídá obsahu vzdělávacího programu oboru pediatrie, podle kterého se vzdělává, a v délce trvání povinné odborné praxe, kterou u poskytovatele zdravotních služeb absolvoval, nejdéle však do data nabytí právní moci rozhodnutí o žádosti o udělení akreditace.

(5) Odborná praxe, kterou lékaři, zubní lékaři a farmaceuti zařazení po 30. červnu 2017 do nástavbového oboru absolvují v rámci vzdělávání v nástavbovém oboru podle vzdělávacích programů pro obory certifikovaných kurzů platných před 30. červnem 2017 u poskytovatele zdravotních služeb, který byl akreditovaným zařízením ke dni 30. června 2017 a takové vzdělávání zajišťoval i po 30. červnu 2017 a nejpozději do 31. října 2021 podá žádost o udělení akreditace pro zajišťování vzdělávání v nástavbovém oboru, se považuje za absolvování odborné praxe v nástavbovém oboru, která byla absolvována na pracovišti v akreditovaném zařízení, a to v rozsahu, který odpovídá obsahu vzdělávání v nástavbovém oboru podle vzdělávacího programu, podle kterého se vzdělává, a v délce trvání odborné praxe, kterou u poskytovatele zdravotních služeb absolvoval, nejdéle však do data nabytí právní moci rozhodnutí o žádosti o udělení akreditace.

(6) Odborná praxe, kterou farmaceuti zařazení po 30. červnu 2017 do oboru specializačního vzdělávání praktické lékárenství absolvují v rámci vzdělávání v oboru specializačního vzdělávání praktické lékárenství podle vzdělávacího programu pro obor veřejné lékárenství platného před 30. červnem 2017 u poskytovatele zdravotních služeb, který byl akreditovaným zařízením pro uskutečňování vzdělávacího programu pro obor veřejné lékárenství ke dni 30. června 2017 a takové vzdělávání zajišťoval i po 30. červnu 2017 a nejpozději do 31. července 2021 podá žádost o udělení akreditace pro zajišťování vzdělávání ve specializačním oboru praktické lékárenství, se považuje za absolvování odborné praxe v oboru specializačního vzdělávání praktické lékárenství, která byla absolvována na pracovišti v akreditovaném zařízení, a to v rozsahu, který odpovídá obsahu vzdělávacího programu oboru praktické lékárenství, a v délce trvání povinné odborné praxe, kterou u poskytovatele zdravotních služeb absolvoval, nejdéle však do data nabytí právní moci rozhodnutí o žádosti o udělení akreditace.

(7) Odborná praxe, kterou lékaři zařazení po 30. červnu 2017 do nástavbového oboru pracovní lékařství absolvují v rámci vzdělávání v nástavbovém oboru pracovní lékařství podle vzdělávacího programu pro základní obor pracovní lékařství platného před 30. červnem 2017 u poskytovatele zdravotních služeb, který byl akreditovaným zařízením pro uskutečňování vzdělávacího programu pracovní lékařství ke dni 30. června 2017 a takové vzdělávání zajišťoval i po 30. červnu 2017 a nejpozději do 31. října 2021 podá žádost o udělení akreditace pro nástavbový obor pracovní lékařství, se považuje za absolvování odborné praxe v nástavbovém oboru pracovní lékařství, která byla absolvována na pracovišti v akreditovaném zařízení, a to v rozsahu, který odpovídá obsahu vzdělávacího programu nástavbového oboru pracovní lékařství, a v délce trvání odborné praxe, kterou u poskytovatele zdravotních služeb absolvoval, nejdéle však do data nabytí právní moci rozhodnutí o žádosti o udělení akreditace.

(8) Odborná praxe, kterou lékaři zařazení po 30. červnu 2017 do nástavbového oboru úrazová chirurgie absolvují v rámci vzdělávání v nástavbovém oboru úrazová chirurgie podle vzdělávacího programu pro základní obor traumatologie platného před 30. červnem 2017 u poskytovatele zdravotních služeb, který byl akreditovaným zařízením pro uskutečňování vzdělávacího programu traumatologie ke dni 30. června 2017 a takové vzdělávání zajišťoval i po 30. červnu 2017 a nejpozději do 31. října 2021 podá žádost o udělení akreditace pro nástavbový obor úrazová chirurgie, se považuje za absolvování odborné praxe v nástavbovém oboru úrazová chirurgie, která byla absolvována na pracovišti v akreditovaném zařízení, a to v rozsahu, který odpovídá obsahu vzdělávacího programu nástavbového oboru úrazová chirurgie, a v délce trvání odborné praxe, kterou u poskytovatele zdravotních služeb absolvoval, nejdéle však do data nabytí právní moci rozhodnutí o žádosti o udělení akreditace.

(9) Odborná praxe, kterou farmaceuti zařazení po 30. červnu 2017 do nástavbového oboru nemocniční lékárenství absolvují v rámci vzdělávání v nástavbovém oboru nemocniční lékárenství podle vzdělávacího programu pro základní obor nemocniční lékárenství platného před 30. červnem 2017 u poskytovatele zdravotních služeb, který byl akreditovaným zařízením pro uskutečňování vzdělávacího programu nemocniční lékárenství ke dni 30. června 2017 a takové vzdělávání zajišťoval i po 30. červnu 2017 a nejpozději do 31. října 2021 podá žádost o udělení akreditace pro nástavbový obor nemocniční lékárenství, se považuje za absolvování odborné praxe v nástavbovém oboru nemocniční lékárenství, která byla absolvována na pracovišti v akreditovaném zařízení, a to v rozsahu, který odpovídá obsahu vzdělávacího programu nástavbového oboru nemocniční lékárenství, a v délce trvání odborné praxe, kterou u poskytovatele zdravotních služeb absolvoval, nejdéle však do data nabytí právní moci rozhodnutí o žádosti o udělení akreditace.“.

31. V § 43b odst. 1 a 2 se text „§ 5a odst. 4 a 6“ nahrazuje textem „§ 5a odst. 5 a 7“ a text „§ 21e odst. 6 a 7“ se nahrazuje textem „§ 21e odst. 7 a 8“.
32. V § 44 odst. 1 se slova „, urologie nebo hygiena a epidemiologie“ nahrazují slovy „nebo urologie“.

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Odborná praxe, kterou lékaři zařazení po 30. červnu 2017 do oboru specializačního vzdělávání všeobecné praktické lékařství absolvovali přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona v oborech anesteziologie a intenzivní medicína, gynekologie a porodnictví, chirurgie, vnitřní lékařství a pediatrie v rámci vzdělávání v základním interním kmeni nebo základním kmeni všeobecné praktické lékařství u poskytovatele zdravotních služeb akreditovaného pro základní kmen nebo vlastní specializovaný výcvik v oborech uvedených v § 13 odst. 4 zákona

č. 95/2004 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se považuje za povinnou odbornou praxi absolvovanou v zařízení akreditovaném pro obor všeobecné praktické lékařství.

2. Lékaři, kteří úspěšně složili zkoušku po ukončení vzdělávání v základním kmeni přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se mohou přihlásit k atestační zkoušce v termínech podle zákona č. 95/2004 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.
3. Poskytovatel zdravotních služeb, který není akreditovaným zařízením, může uskutečňovat doškolení lékařů podle § 6 odst. 8 zákona č. 95/2004 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, po dobu 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, nejdéle však do dne, kdy dokončí doškolení lékaři, kteří zahájili doškolení přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.
4. Do celkového počtu podaných žádostí o uznání odborné způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání a o vykonání aprobační zkoušky podle § 34 odst. 5 zákona č. 95/2004 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se započítají žádosti podané přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona podle § 34 odst. 4 zákona č. 95/2004 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. V případě, že počet žádostí o uznání odborné způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání a o vykonání aprobační zkoušky, které uchazeč podal přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, převyšuje maximální počet stanovený v § 34 odst. 5 zákona č. 95/2004 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, může uchazeč po dni nabytí účinnosti tohoto zákona podat ještě jednu žádost.
5. Výkon odborné praxe lékaře, zubního lékaře nebo farmaceuta za účelem nabývání odborných nebo praktických zkušeností podle § 36 odst. 2, který se uskutečňuje na základě rozhodnutí, které nabylo právní moci přede dnem účinnosti tohoto zákona, se uskuteční podle § 36 zákona č. 95/2004 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.
6. Správní řízení o žádosti o povolení k výkonu odborné praxe lékaře, zubního lékaře nebo farmaceuta za účelem nabývání odborných nebo praktických zkušeností podle § 36 odst. 2 zákona č. 95/2004 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, která nebyla ukončena vydáním pravomocného rozhodnutí přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se zastavují, čemž správní orgán účastníka řízení informuje.
7. Do celkové doby odborné praxe podle § 36 odst. 4 zákona č. 95/2004 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí tohoto zákona, se započítá i doba vykonané odborné praxe povolené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona podle § 36 odst. 4 zákona č. 95/2004 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.
8. Lékaři, kteří získali specializaci I. stupně v oboru hygiena a epidemiologie podle vyhlášky č. 72/1971 Sb., o zdravotnických pracovnících a jiných odborných pracovnících ve zdravotnictví, ve znění vyhlášky č. 4/1978 Sb., nebo vyhlášky

č. 77/1981 Sb., o zdravotnických pracovnících a jiných odborných pracovnících ve zdravotnictví, ve znění vyhlášky č. 425/1990 Sb., a přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona nejméně 5 z posledních 20 let

- a) vykonávali zdravotnické povolání lékaře v oboru hygiena a epidemiologie,
- b) jako zaměstnanci nebo státní zaměstnanci orgánů ochrany veřejného zdraví plnili úkoly stanovené těmito orgánům podle zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo
- c) vykonávali vzdělávací činnost při zajišťování výuky na veřejných nebo státních vysokých školách v oboru hygiena a epidemiologie v rámci akreditovaného magisterského vzdělávacího programu,

získávají ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona specializovanou způsobilost v oboru hygiena a epidemiologie. Ministerstvo zdravotnictví (dále jen „ministerstvo“) nebo právnická osoba zřízená ministerstvem, kterou ministerstvo pověřilo výkonem některých činností podle zákona č. 95/2004 Sb., vydá na základě písemné žádosti lékaře, pokud splní podmínky uvedené ve větě první, osvědčení o specializované způsobilosti v oboru hygiena a epidemiologie. Ministerstvo nebo pověřená organizace vydá osvědčení do 90 dnů ode dne podání žádosti. Kromě obecných náležitostí podle správního řádu lékař k žádosti doloží doklady o získané specializaci I. stupně v oboru hygiena a epidemiologie podle věty první a doklad prokazující výkon zdravotnického povolání lékaře a dobu jeho trvání vydaný poskytovatelem zdravotních služeb anebo doklad o pracovněprávním vztahu nebo služebním poměru k orgánu ochrany veřejného zdraví a době jeho trvání vydaný příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví anebo doklad o výkonu vzdělávací činnosti a době jeho trvání vydaný příslušnou veřejnou nebo státní vysokou školou.

9. Správní řízení o vydání osvědčení o specializované způsobilosti v oboru hygiena a epidemiologie podle § 44 odst. 1 zákona č. 95/2004 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, která nebyla ukončena vydáním pravomocného rozhodnutí přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle zákona č. 95/2004 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.
10. Správní řízení o žádosti o udělení výjimky a započtení odborné praxe probíhající na neakreditovaném pracovišti podle zákona č. 95/2004 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, která nebyla přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona ukončena vydáním pravomocného rozhodnutí a v nichž se jedná o absolvovanou odbornou praxi vymezenou v § 38b zákona č. 95/2004 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona zastavují. O zastavení správního řízení správní orgán účastníka řízení vyrozumí.

Čl. III

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti 15. dnem po jeho vyhlášení.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

I. Obecná část

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta ve znění pozdějších předpisů

1. Zhodnocení platného právního stavu, včetně zhodnocení současného stavu ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Zákon č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů stanoví mimo jiné podmínky pro získání tzv. zvláštní specializované způsobilosti. Zvláštní specializovanou způsobilost získává lékař, zubní lékař nebo farmaceut úspěšným absolvováním vzdělávání v nástavbovém oboru. Absolvováním vzdělávání v nástavbovém oboru nelze nahradit získání odborné nebo specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání.

Podmínkou pro zařazení do vzdělávání v nástavbovém oboru je specializovaná způsobilost lékaře, která se získává úspěšným ukončením specializačního vzdělávání, a to úspěšným složením atestační zkoušky v některém ze stanovených základních oborů specializačního vzdělávání.

Základní obory specializačního vzdělávání, jejichž absolvování je předpokladem pro zařazení do vzdělávání v nástavbovém oboru, jsou vymezeny vyhláškou č. 152/2018 Sb., o nástavbových oborech vzdělávání lékařů a zubních lékařů. Jsou to všechny základní obory specializačního vzdělávání lékařů (včetně oboru praktické lékařství pro děti a dorost), s výjimkou oborů: hygiena a epidemiologie, klinická biochemie, lékařská genetika, lékařská mikrobiologie, patologie a soudní lékařství.

Vzdělávání v nástavbových oborech lékařů probíhá stejně jako vzdělávání v základních oborech, a to v akreditovaných zařízeních, jimiž jsou pro praktickou část vzdělávacího programu poskytovatelé zdravotních služeb, kteří splňují podmínky vzdělávacího programu na personální a technické zajištění a kteří byli k zajištění vzdělávání v tomto oboru akreditováni Ministerstvem zdravotnictví.

Vzdělávání v nástavbových oborech probíhá stejně jako vzdělávání v základních oborech jako celodenní průprava v rozsahu odpovídajícím stanovené týdenní pracovní době. V případě, že vzdělávání probíhá jako tzv. rozvolněná příprava, tj. v nižším rozsahu, než je stanovená týdenní pracovní doba, nesmí být její rozsah nižší než jedna polovina stanovené týdenní pracovní doby. Je-li příprava rozvolněná, pak celková délka, úroveň a kvalita nesmí být nižší než v případě celodenní průpravy.

Jedním z cílů, které si navrhovaná právní úprava klade, mimo jiné je zlepšit nevyhovující personální situaci v oblasti lékařské posudkové služby. Jednou z možností je provést v systému specializačního vzdělávání takové změny, které umožní získat zvláštní specializovanou způsobilost v oboru posudkové lékařství dostatečnému počtu lékařů.

Dle vyhlášky č. 152/2018 Sb. patří posudkové lékařství mezi tzv. nástavbové obory lékařů. Vzdělávání v nástavbovém oboru upravuje § 21e zákona č. 95/2004 Sb. Úspěšným absolvováním vzdělávání v nástavbovém oboru získává lékař zvláštní specializovanou způsobilost a je oprávněn samostatně vykonávat povolání lékaře v oboru posudkové lékařství.

Vzdělávání probíhá podle vzdělávacího programu, který byl zveřejněn ve Věstníku Ministerstva zdravotnictví (aktuálně Věstník č. 10/2019 z 25. října 2019). Vzdělávací program byl připraven akreditační komisí nástavbového oboru posudkové lékařství, která je poradním orgánem Ministerstva zdravotnictví, a jejímž členem je rovněž zástupce Ministerstva práce a sociálních věcí.

Akreditaci poskytovatelů zdravotních služeb k zajišťování vzdělávacího programu oboru posudkové lékařství zajišťuje Ministerstvo zdravotnictví.

Dalším cílem návrhu zákona je umožnit započtení části již dříve absolvovaného vzdělávání absolvovaného v základním kmeni do vzdělávání v nástavbovém oboru. Stávající právní úprava umožňuje do nástavbového oboru započíst část již dříve absolvovaného specializačního vzdělávání, vzdělávání v jiném nástavbovém oboru nebo praxi v cizině, pokud odpovídá vzdělávacímu programu příslušného nástavbového oboru. Přitom do specializačního vzdělávání zákon č. 95/2004 Sb. již umožňuje započítat také odbornou praxi nebo její část absolvovanou v jiném základním kmeni, pokud odpovídá její obsah a rozsah příslušnému obsahu vzdělávání v základním kmeni stanoveném prováděcím právním předpisem

Stávající právní úprava dále neřeší otázku započtení odborné praxe lékařů a farmaceutů, kteří byli do oborů specializačního vzdělávání zařazení po 1. 7. 2017, kdy nabyl účinnosti zákon č. 67/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 95/2004 Sb. a kteří se nemohli z důvodu neexistence vzdělávacích programů vzdělávat na akreditovaných pracovištích.

Současná právní úprava nezakládá diskriminaci a nemá dopad na rovnost mužů a žen.

2. Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy, včetně dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Navrhovaná právní úprava si klade za cíl provést v systému specializačního vzdělávání takové změny, které umožní získat zvláštní specializovanou způsobilost v oboru posudkové lékařství dostatečnému počtu lékařů, což povede ke zlepšení nevyhovující personální situace v oblasti lékařské posudkové služby.

Navrhována jsou následující opatření: možnost absolvovat vzdělávání v nástavbovém oboru posudkové lékařství v přípravě rozvolněné až na jednu pětinu stanovené týdenní pracovní doby, možnost započtení odborné praxe absolvované v rámci vzdělávání v základním kmeni do vzdělávání v nástavbovém oboru, možnost zařazení lékařů se specializovanou způsobilostí v oboru hygiena a epidemiologie do nástavbového oboru posudkové lékařství a umožnění udělení výjimky a započtení praxe na neakreditovaném pracovišti i v případech, kdy pracoviště nesplňovalo podmínky pro udělení akreditace, ale bylo schopno lékaře připravit tak, aby mohl být připuštěn k závěrečné zkoušce nástavbového oboru. Součástí posledně jmenovaného

opatření je i zavedení kontrolních mechanismů, které by měly zajistit, aby tento institut nebylo možné zneužít. Jde o zapojení akreditačních komisí a vzdělávací rady lékařů do procesu rozhodování o udělení výjimky. Blíže je toto popsáno ve zvláštní části odůvodnění.

Navrhovaná opatření jednak umožní zařazení většího počtu lékařů do nástavbového oboru posudkové lékařství a jednak umožní zkrátit vzdělávání v tomto oboru tak, aby lékaři rychleji získali zvláštní specializovanou způsobilost v oboru posudkové lékařství a mohli dříve vykonávat povolání lékaře v tomto oboru samostatně.

Dále jsou navrhována opatření, která umožní automatické započtení odborné praxe, kterou v rámci specializačního vzdělávání absolvovali lékaři a farmaceuti zařazení do oboru po 1. 7. 2017 na pracovištích, která byla k 30.6.2017 akreditována na vzdělávací programy platné k tomuto datu, avšak akreditaci k zajišťování vzdělávání v nových vzdělávacích programech získala až později. Tento návrh vychází ze skutečnosti, že požadavky nových vzdělávacích programů na akreditovaná zařízení se od požadavků starých vzdělávacích programů liší jen minimálně a lze vycházet z předpokladu, že pokud zařízení bylo akreditováno k datu 30. 6. 2017, bylo schopné zajistit kvalitní specializační (předatestační) přípravu ve stejném oboru i po 1. 7. 2017. Automatické započtení absolvované praxe se týká naprostě většiny lékařů a farmaceutů zařazených do oboru po 30.6.2017 a výrazným způsobem sníží administrativní zátěž, která by bez této úpravy byla způsobena nutností žádat o výjimku a uznání praxe na neakreditovaném pracovišti podle § 5 odst. 4 zákona ze strany každého lékaře individuálně.

Navrhovaná právní úprava nezakládá diskriminaci a nemá dopad na rovnost mužů a žen.

3. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy v jejím celku

Navrhovaná právní úprava ve svém celku směřuje především ke zlepšení nevyhovující personální situace v oblasti lékařské posudkové služby, která má negativní dopad na výkon agend souvisejících se zajištěním sociálního zabezpečení.

Navrhovaná úprava má zlepšit prostupnost systému specializačního vzdělávání lékařů, což povede ke snadnějšímu získání zvláštní specializované způsobilosti v oboru posudkové lékařství.

V této souvislosti jsou navrhovány i další změny, které by měly odstranit slabá místa stávající právní úpravy a vést k výraznému zlepšení prostupnosti celého systému specializačního vzdělávání lékařů, zubních lékařů a farmaceutů.

Jde především o změny, které mají za cíl zlepšit personální zajištění orgány ochrany veřejného zdraví, a to možnost absolvovat specializační vzdělávání v oboru hygiena a epidemiologie v rozvolněné přípravě v rozsahu jedné pětiny stanovení týdenní pracovní doby nebo získání specializované způsobilosti v oboru hygiena a epidemiologie na základě získané specializace I. stupně podle přechozím právních předpisů a odpovídající odborné praxe.

S ohledem na specifickou obor všeobecné praktické lékařství jsou dále navrhovány úpravy, které umožní zajišťovat vzdělávání v základním kmeni pro lékaře zařazené do oboru všeobecné praktické lékařství i na pracovištích, která jsou akreditovaná pro obory, ve kterých probíhá povinná odborná praxe (chirurgie, gynekologie a porodnictví, anesteziologie a intenzivní medicína a vnitřní lékařství), aniž by se tato pracoviště musela akreditovat pro obor všeobecné praktické lékařství.

4. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Návrh novely zákona je v souladu s ústavním pořádkem České republiky. Navrhovaná právní úprava respektuje ústavně zakotvené zásady výkonu státní moci, které lze podle článku 2 odst. 3 Ústavy a článku 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví.

5. Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Návrh zákona není v rozporu se závazky vyplývajícími pro Českou republiku z členství v Evropské unii, Smlouvou o přistoupení České republiky k Evropské unii ani s judikaturou soudních orgánů Evropské unie a je v souladu s obecnými zásadami práva Evropské unie (např. zásadou právní jistoty, proporcionality a zákazu diskriminace).

Z předpisů, které se vztahují ke vzdělávání zdravotnických pracovníků, se návrh zákona vztahuje zejména ke Směrnici Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES ze dne 7. září 2005 o uznávání odborných kvalifikací. Navrhovaná novela však směrnici netransponuje.

Předkládaný návrh novely zákona o zdravotnických povoláních lékaře, zubního lékaře a farmaceuta lze hodnotit jako plně slučitelný s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie.

6. Zhodnocení souladu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Navrhovaná úprava neodporuje mezinárodním smlouvám, kterými je Česká republika vázána.

7. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, dopady na životní prostředí

Navrhovaná právní úprava nemá hospodářský a finanční dopad na státní rozpočet ani na ostatní veřejné rozpočty nebo na podnikatelské prostředí České republiky.

Lze očekávat, že zlepšení prostupnosti specializačního vzdělávání a rychlejší získání specializované nebo zvláštní specializované způsobilosti bude mít pozitivní dopad na lékaře a jejich rodiny. Jelikož se navrhaná právní úprava dotýká z části i oboru posudkové lékařství, předpokládá se, že bude mít rovněž pozitivní dopad na osoby sociálně slabé a osoby se zdravotním postižením.

Návrh nemá dopad na národnosti menšiny ani na životní prostředí.

8. Zhodnocení dopadů ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Navrhovaná právní úprava nebude mít žádné negativní dopady na oblast ochrany soukromí a osobních údajů.

9. Zhodnocení korupčních rizik

V rámci přípravy návrhu novely zákona byla posouzena míra korupčních rizik. Ze závěru posouzení vyplývá, že korupční potenciál vyplývající z návrhu novely zákona nepředstavuje oproti dosavadní právní úpravě žádné zvýšené riziko.

10. Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Návrh novely zákona nemá vztah k bezpečnosti nebo obraně státu.

II. Zvláštní část

K § 5 odst. 3

Ustanovení bylo doplněno o upřesnění, že lékař se specializovanou způsobilostí, který je zařazený do vzdělávání v nástavbovém oboru, může v rámci výkonu povolání lékaře vykonávat činnosti, k jejichž samostatnému výkonu je oprávněn lékař se zvláštní specializovanou způsobilostí v příslušném nástavbovém oboru, avšak pouze pod odborným vedením lékaře se zvláštní specializovanou způsobilostí v tomto nástavbovém oboru.

Text byl doplněn, neboť stávající úprava neošetřovala, za jakých okolností může lékař zařazený do vzdělávání v nástavbovém oboru poskytovat zdravotní služby v tomto oboru (vykonávat povolání lékaře). Stávající právní úprava řešila tuto otázku pouze u lékařů, kteří ještě nezískali specializovanou způsobilost a vzdělávají se v základním kmeni, resp. ve vlastním specializovaném výcviku. Zákon v těchto případech ukládá povinnost, aby nad lékaři, kteří mají pouze odbornou způsobilost, byl vykonáván odborný dozor (před ukončením vzdělávání v základním kmeni) nebo odborný dohled (po ukončení vzdělávání v základním kmeni).

Tato úprava umožní alespoň částečné zapojení lékařů, kteří ještě nezískali zvláštní specializovanou způsobilost v oboru posudkové lékařství, do fungování lékařské posudkové služby.

K § 5 odst. 4

Bylo doplněno ustanovení o tom, že v případě specializačního vzdělávání v oboru hygiena a epidemiologie může probíhat rozvolněná příprava v rozsahu menším než polovina stanovené týdenní pracovní doby, ale ne menším, než jedna pětina stanovené týdenní pracovní doby. Důvodem je zjednodušení získání specializované způsobilosti v tomto oboru a personálně zajistit orgány státní správy v ochraně veřejného zdraví. Současně má toto ustanovení za cíl sjednotit postavení lékařů vykonávajících své povolání u orgánů ochrany veřejného zdraví, kteří jsou ve služebním poměru, a lékařů v posudkové službě, kteří byli ze služebního poměru vyjmuti. Zařazení pod služební zákon je lékaři u orgánů státní správy v ochraně veřejného zdraví vnímáno negativně jako omezující.

V ustanovení o možnosti udělit výjimku a započíst do specializačního vzdělávání odbornou praxi absolvovanou na neakreditovaném pracovišti je jako osoba udělující výjimku označeno Ministerstvo zdravotnictví namísto ministra zdravotnictví. Tato změna výrazně zjednoduší administrativní proces. S ohledem na náročnost agendy a nutnost posuzovat plnění podmínek pro udělení akreditace na jednotlivých pracovištích poskytovatelů zdravotních služeb, byla prodloužena stávající správní lhůta, která se ukázala v praxi jako nedostatečná, a to z 90 dní na 120 dní.

Současně byla doplněna možnost udělit výjimku a započíst do specializačního vzdělávání odbornou praxi, kterou lékař absolvoval na pracovišti, které sice nesplňovalo podmínky pro udělení akreditace, ale bylo schopno lékaře připravit tak, aby mohl být připuštěn ke zkoušce po ukončení vzdělávání v základním kmeni nebo

k atestační zkoušce. Udělení této výjimky je však podmíněno doporučením akreditační komise oboru, do kterého má být praxe započtena, a vzdělávací rady lékařů. Důvodem možnosti započítávat praxi i na pracovišti, které nesplňuje podmínky pro udělení akreditace, jsou zkušenosti z praxe, kdy se ukázalo, že např. po úmrtí školitelů poskytovatel zdravotních služeb nesplňoval podmínky pro udělení akreditace, nicméně pracoviště stále bylo vzhledem ke svým kvalitám schopné zajistit školení odbornou praxi na takové úrovni, že by mohl být připuštěn k atestační zkoušce.

Současně toto ustanovení umožní započtení odborné praxe do specializačního vzdělávání absolvované lékaři při výkonu povolání v mimořádných situacích, aktuálně např. při řešení krizové situace v souvislosti s pandemií onemocnění COVID-19.

Aby mohla být kvalita pracoviště posouzena, je součástí ustanovení i možnost dožádat si v rámci správního řízení doklady o průběhu odborné praxe.

K § 5a odst. 2

Ustanovení o délce vzdělávání v základních kmenech bylo doplněno o upřesnění, že jde o minimální délku. Toto doplnění vzešlo z diskuse s odbornými společnostmi a reaguje na potřebu umožnit za určitých okolností prodloužení vzdělávání v základním kmeni.

K § 5a odst. 3 a 4

Dosavadní právní úprava nestanovila termín, v jakém musí lékař složit zkoušku po ukončení vzdělávání v základním kmeni. Jediné omezení vyplývalo z požadavku složení zkoušky před přihlášením k atestační zkoušce. Teoreticky tedy mohla být zkouška po ukončení vzdělávání v základním kmeni složena až 60 dní před přihlášením ke zkoušce atestační. Mezi odbornou veřejností panovala obava, že někteří lékaři by mohli k tomuto řešení přistoupit z důvodu usnadnění přípravy ke zkoušce, kdy by se de facto připravovali pouze jednou na obě zkoušky. Z tohoto důvodu byl doplněn požadavek, aby mezi úspěšným složením zkoušky po ukončení vzdělávání v základním kmeni a přihlášením k atestační zkoušce uplynul alespoň 1 rok. V případě vzdělávání v základním kmeni všeobecné praktické lékařství je stanovena lhůta 6 měsíců, neboť vlastní specializovaný výcvik v tomto oboru trvá pouze 6 měsíců, tedy pouze polovinu lhůty stanovené pro ostatní základní kmeny.

Rovněž se doplňuje možnost zahájit vzdělávání ve vlastním specializovaném výcviku ještě před ukončením vzdělávání v základním kmeni. K této úpravě vedla situace v období epidemie COVID-19, kdy bylo omezeno poskytování zdravotních služeb a někteří lékaři tak nemohli dokončit vzdělávání v základním kmeni. Současně však nemohli zahájit vzdělávání ve vlastním specializovaném výcviku, a to ani v případech, kdy by to provozní omezení poskytovatelů zdravotních služeb umožňovala.

K § 6 odst. 3 až 5 a 7

Stávající ustanovení o doškolení lékařů se specializovanou způsobilostí, kteří v případě přerušení výkonu zdravotnického povolání lékaře na dobu, která v posledních 7 letech činila v celkovém součtu více než 6 let, se nevztahovala na

lékaře, kteří specializovanou způsobilost nemají, tedy na lékaře, kteří mají pouze ukončený základní kmen, ani na lékaře (a to v praxi častěji), kteří vykonávají své povolání na základě specializace I. stupně podle (tzv. I. atestace) podle starších právních předpisů. V okamžiku, kdy nabydou účinnosti připravované prováděcí právní předpisy o činnostech lékařů s ukončeným vzděláváním v základním kmeni, by tak mohlo dojít k situaci, kdy by lékař bez specializované způsobilosti měl v rámci doškolení více kompetencí než lékař se specializovanou způsobilostí. Kromě činností stanovených v § 4 odst. 2 zákona by totiž mohl vykonávat i činnosti stanovené prováděcím právním předpisem vztahujícím se ke kompetencím po základní kmeni.

Ustanovení bylo upraveno tak, aby se vztahovala i na lékaře bez specializované způsobilosti. Rovněž bylo doplněno, že doškolení probíhá v akreditovaných zařízeních, aby došlo ke sladění s ustanoveními týkajícími se doškolení zubních lékařů (§ 7 odst. 3) a farmaceutů (§ 12 odst. 4).

K § 13 odst. 4

Doplněné ustanovení umožňuje zajišťovat vzdělávání v některých částech vzdělávacího programu všeobecné praktické lékařství poskytovatelům zdravotních služeb, kteří sice nejsou akreditováni pro tento vzdělávací program, ale jsou akreditováni pro vzdělávání v oborech, ve kterých probíhají v rámci programu všeobecné praktické lékařství odborné praxe (anesteziologie a intenzivní medicína, gynekologie a porodnictví, chirurgie, pediatrie a vnitřní lékařství). Cílem je snížit byrokratickou zátěž akreditovaných zařízení, která vzhledem ke skutečnosti, že jsou akreditována pro vzdělávání v uvedených oborech, jsou plně kompetentní zajišťovat odbornou praxi v těchto oborech i lékařům zařazeným do oboru všeobecné praktické lékařství.

K § 16 odst. 1 písm. a)

Ustanovení o tom, jaké žádosti posuzuje akreditační komise pro příslušný obor specializačního vzdělávání, bylo doplněno o možnost posuzovat žádosti o akreditaci k uskutečňování vzdělávání v základním kmeni, pokud pro příslušný základní kmen nebyla zřízena akreditační komise. Zřizování zvláštních akreditačních komisí pro příslušné základní kmene se v praxi ukazuje jako administrativně zbytečně zatěžující, obzvláště s přihlédnutím ke skutečnosti, že by tyto komise měly mít buď stejné, nebo téměř stejné složení jako akreditační komise pro příslušný obor specializačního vzdělávání.

K § 16 odst. 1 písm. d)

Doplněno ustanovení o tom, že akreditační komise pro příslušný obor specializačního vzdělávání posuzuje rovněž žádosti o výjimky podle § 5 odst. 4 a podle § 21e odst. 4. V případě započtení praxe na neakreditovaném pracovišti, které nesplňuje podmínky pro udělení akreditace, ale které je schopno připravit lékaře k příslušné zkoušce, je nutné posuzovat průběh odborné praxe, způsob vedení školence, počty provedených výkonů, jejich šíři ve smyslu rozsahu péče apod. Toto posouzení může být kvalitně provedeno pouze odborníky daného oboru, tj. akreditační komisí.

K § 17 odst. 4

Jelikož stávající právní úprava nestanovila povinnost uvádět do rozhodnutí o udělení akreditace specifikaci případných smluvních zařízení žadatele, nebylo možné ze strany pověřených organizací ověřovat, zda akreditované zařízení zajišťovalo specializační vzdělávání u těch smluvních zařízení, která uvádělo ve své žádosti o udělení akreditace.

K § 17 odst. 5

Byl vypuštěn text poslední věty, která lékařům znemožňovala započtení vzdělávání, které proběhlo na pracovišti akreditovaném k uskutečňování programu, který je specifikován jiným datem než program, do kterého je lékař zařazen. Důvodem je skutečnost, že vzdělávací programy jednoho oboru, které jsou specifikovány různým datem, jsou obsahově velmi podobné a liší většinou pouze požadavky stanovenými na akreditovaná zařízení. Ve smyslu náplně samotného vzdělání jsou tedy programy srovnatelné a zastupitelné. Možnost započtení do jiného programu stejného oboru výrazně zlepší průchodnost specializačního vzdělávání.

K § 17 odst. 6

V minulých letech se ukazovalo, že akreditovaná zařízení často uzavírala smlouvy o zajištění odborných praxí a stáží s příliš vysokým počtem jiných poskytovatelů zdravotních služeb a nebyla poté schopna všem smluvním partnerům vzdělávání zajistit. Školenci tak byli nuceni na povinné praxe čekat, což prodlužovalo jejich specializační vzdělávání. V případě, že se ukáže, že smluvní zařízení má v rámci svých smluvních závazků zajišťovat vzdělávání na stejném nebo větším počtu školicích míst, než pro kolik mu byla udělena akreditace, budou žádosti o udělení akreditace, která takové zařízení uvádějí jako smluvní, zamítnuta, neboť bude zjevné, že vzdělávání nelze prostřednictvím dotčeného smluvního partnera zajistit.

K § 21e

Jde o legislativně-technickou úpravu, kdy se vypouští nadpis „Certifikovaný kurz“, který v textu zůstal z předchozích znění zákona – šlo o původní označení, které bylo nahrazeno pojmem „nástavbový obor“.

K § 21e odst. 4

Bylo doplněno ustanovení o tom, že v případě vzdělávání v nástavbovém oboru posudkové lékařství může probíhat rozvolněná příprava v rozsahu menším, než polovina stanovené týdenní pracovní doby, ale ne menším, než jedna pětina stanovené týdenní pracovní doby. Důvodem je zjednodušení získání specializované způsobilosti v tomto oboru a personálně zajistit orgány lékařské posudkové služby.

V ustanovení o možnosti udělit výjimku a započíst do vzdělávání v nástavbovém odbornou praxi absolvovanou na neakreditovaném pracovišti bylo jako osoba udělující výjimku označeno Ministerstvo zdravotnictví místo ministra zdravotnictví. Tato změna výrazně zjednoduší administrativní proces. S ohledem na náročnost agendy a nutnost

posuzovat plnění podmínek pro udělení akreditace na jednotlivých pracovištích poskytovatelů zdravotních služeb, byla prodloužena stávající správní lhůta, která se ukázala v praxi jako nedostatečná, a to z 90 dní na 120 dní.

Současně byla doplněna možnost udělit výjimku a započíst do vzdělávání v nástavbovém oboru odbornou praxi, kterou lékař absolvoval na pracovišti, které sice nesplňovalo podmínky pro udělení akreditace, ale bylo schopno lékaře připravit tak, aby mohl být připuštěn k závěrečné zkoušce nástavbového oboru. Udělení této výjimky je však podmíněno doporučením akreditační komise oboru, do kterého má být praxe započtena a vzdělávací rady lékařů. Důvodem možnosti započítávat praxi i na pracovišti, které nesplňuje podmínky pro udělení akreditace, jsou zkušenosti z praxe, kdy se ukázalo, že např. po úmrtí školitelů poskytovatel zdravotních služeb nesplňoval podmínky pro udělení akreditace, nicméně pracoviště stále bylo vzhledem ke svým kvalitám schopné zajistit školení odbornou praxi na takové úrovni, že by mohl být připuštěn k závěrečné zkoušce nástavbového oboru.

Současně toto ustanovení umožní započtení odborné praxe do vzdělávání v nástavbovém oboru absolvované lékaři při výkonu povolání v mimořádných situacích, aktuálně např. při řešení krizové situace v souvislosti s pandemií onemocnění COVID-19.

Aby mohla být kvalita pracoviště posouzena, je součástí ustanovení i možnost dožádat si v rámci správního řízení doklady o průběhu odborné praxe.

Byla sjednocena délka odborné praxe, kterou je možné do vzdělávání v nástavbovém oboru započíst, s délkou praxe, kterou je možné započíst do specializačního vzdělávání, a to v obou případech na tři čtvrtiny stanovené délky vzdělávání v příslušném nástavbovém oboru.

K § 34 odst. 5

Zvyšuje se počet možností podat žádost o uznání odborné způsobilosti a o vykonání aprobační zkoušky o jedno. Důvodem je nevyhovující personální situace především u regionálních poskytovatelů zdravotních služeb, kteří jsou závislí na zdravotnických pracovnících ze třetích zemí. Tito zdravotničtí pracovníci často žijí v ČR již mnoho let se svými rodinami a ovládají jazyk. V některých, pro české občany neatraktivních regionech, je zdravotní péče zajištěna pouze díky nim. V tomto kontextu by jim mělo být umožněno více pokusů o složení velmi náročných aprobačních zkoušek, na které se dlouhodobě připravují. Rovněž je umožněn další pokus lékařům, kteří vyčerpali počet pokusů stanovený předchozími právními předpisy.

K § 34 odst. 6

Byla doplněna věta, která upřesňuje výklad počítání lhůt stanovených pro dokončení aprobační zkoušky v případě přerušení zkoušky nebo omluvy z některé její části.

K § 36 odst. 2

Ustanovení § 36 odst. 2 návrhu upřesňuje situaci, kdy je lékař, zubní lékař nebo farmaceut pozván za účelem nabývání odborných nebo praktických zkušeností. Odborná praxe, kterou v této souvislosti vykonává, probíhá v akreditovaném zařízení pro obor, ve kterém má být zdravotnické povolání nebo odborná praxe vykonávána a současně má platné oprávnění k poskytování zdravotních služeb v příslušném oboru ve formě lůžkové péče. Povinnost vykonávat praxi na pracovišti, které je akreditováno právě pro obor specializačního vzdělávání, nástavbový obor nebo příslušný základní kmen má zajistit dostatečnou úroveň praxe v daném oboru potřebnou pro nabývání odborných nebo praktických zkušeností.

K § 36 odst. 4

Doba, pro kterou je možné povolit výkon odborné praxe lékaře bez uznání odborné způsobilosti se prodlužuje na 3 roky. Důvodem je nevyhovující personální situace především u regionálních poskytovatelů zdravotních služeb, kteří jsou závislí na zdravotnických pracovnících ze třetích zemí. Tito zdravotničtí pracovníci často žijí v ČR již mnoho let se svými rodinami a ovládají jazyk. V některých, pro české občany neatraktivních regionech, je zdravotní péče zajištěna pouze díky nim. Tito lékaři se před přihlášením k aprobačním zkouškám dlouhodobě připravují a získávají zkušenosti právě ve formě výkonu odborné praxe.

K § 36 odst. 5

Byla doplněna povinnost, aby lékař, zubní lékař nebo farmaceut, který vykonává přímé odborné vedení, byl ve zdravotnickém zařízení, kde probíhá odborná praxe nebo výkon povolání lékaře bez uznání způsobilosti podle § 34, po celou dobu výkonu odborné praxe nebo povolání lékaře. Cílem je zajistit, aby přímé odborné vedení plnilo svůj účel a oba lékaři byli vždy ve zdravotnickém zařízení přítomni na pracovišti ve stejnou dobu.

Rovněž bylo doplněno upřesnění způsobu stanovení lékaře, který vykonává přímé odborné vedení, pro situace, kdy je odborná praxe nebo zdravotnické povolání lékaře vykonáváno v zařízení akreditovaném na pouze na základní kmen a není v něm tedy garant oboru.

K § 37 dost. 1 písm. n)

Doplňuje se zmocňovací ustanovení tak, že vyhláška stanoví celkovou délku vzdělávání v základních kmenech. Tato úprava vychází ze zkušeností z praxe, spojených s požadavky na zachování kvality vzdělávání.

K § 37 odst. 1 písm. v)

Doplněno nové zmocňovací ustanovení o tom, že délku praxe ve vzdělávání v jednotlivých základních kmenech lékařů a farmaceutů, která může být započtena do

vzdělávání v příslušných nástavbových oborech lékařů a farmaceutů stanoví vyhláškou Ministerstvo zdravotnictví.

K § 38b odst. 1 až odst. 5

Ustanovení řeší problematiku lékařů, kteří se zařadili do oborů specializačního vzdělávání nebo nástavbových oborů po účinnosti novely zákona č. 95/2004 Sb. v roce 2017 a kteří do doby akreditace svého zaměstnavatele vykonávali odbornou praxi na neakreditovaném pracovišti. Tento problém částečně řešila přechodná ustanovení vyhlášky č. 221/2018 Sb., o vzdělávání v základních kmenech lékařů, ale praxe ukázala, že omezení těchto přechodných ustanovení na lékaře zařazené do oboru do účinnosti vyhlášky a na dobu započtení praxe maximálně do 30. 4. 2019, bylo nedostačující. Rovněž zmíněná přechodná ustanovení neřešila postavení lékařů, kteří se již vzdělávali ve vlastním specializovaném výcviku nebo v nástavbových oborech.

Z důvodu připravované novelizace vyhlášky č. 221/2018 Sb., o vzdělávání v základních kmenech lékařů, byla zvolena formulace „...se považuje za povinnou odbornou praxi v rozsahu ... vzdělávacího programu, podle kterého se vzdělává“.

V případě odstavců 3 - 5, které se týkají započtení odborné praxe v rámci vzdělávání ve vlastním specializovaném výcviku nebo v nástavbových oborech je termín, do kterého musí požádat poskytovatel zdravotních služeb o udělení akreditace, aby mohlo být automatické započtení uplatněno, stanoven na červenec, resp. říjen 2021, oproti termínu říjen 2020, který je stanoven v odstavcích 1 - 2. Důvodem je skutečnost, že ke zveřejnění vlastních specializovaných výcviků vzdělávacích programů a vzdělávacích programů pro nástavbové obory došlo později, než nabyla účinnosti vyhláška č. 221/2018, o vzdělávání v základních kmenech lékařů a poskytovatelé zdravotních služeb tedy nemohli o akreditaci žádat ve stejné době.

K § 38b odst. 6 až 9

Jde o specifická ustanovení pro obory specializačního vzdělávání, resp. nástavbové obory, které před 1. 7. 2017 neexistovaly, případně jde o nástavbové obory, které byly před 1. 7. 2017 obory tzv. základními.

K § 43b odst. 1 a 2

Jde o legislativně-technickou úpravu, která navazuje na novou úpravu v ustanovení § 5a a § 21e.

K § 44 odst. 1

V první větě je výčet specializací I. stupně ukončen oborem urologie a obor hygiena a epidemiologie se vypouští, neboť pro něj jsou nově stanoveny zvláštní podmínky v bodě 8 přechodných ustanoveních.

Čl. II Přechodná ustanovení

K bodu 1

Přechodné ustanovení k novelizovanému § 13 odst. 1, zohledňuje situaci lékařů, kteří v rámci vzdělávání v základním kmeni všeobecné praktické lékařství nebo v základním interním kmeni absolvovali odbornou praxi v dotčených oborech na pracovištích akreditovaných zařízení, která ke dni nabytí účinnosti nebyla akreditována k zajišťování vzdělávacího programu všeobecné praktické lékařství, ale byla akreditována k zajišťování vzdělávacích programů pro obory dotčených odborných praxí.

K bodu 2

Přechodné ustanovení k novelizovanému § 5a odst. 3 řeší situaci lékařů, kteří již složili zkoušku po ukončení vzdělávání v základním kmeni a neboť splnili i ostatní požadavky vzdělávacího programu, mohou se přihlásit k atestační zkoušce. Přechodné ustanovení jim umožňuje přihlásit se na nejbližší možný termín atestační zkoušky, jak mohli před účinností navrhované úpravy původně předpokládat.

K bodu 3

Přechodné ustanovení k novelizovanému § 6 umožňuje poskytovateli zdravotních služeb, který není akreditovaným zařízením, dokončit doškolení lékařů, které u nich bylo zahájeno před účinností novelizovaného zákona.

K bodu 4

Přechodné ustanovení k novelizovanému § 34 odst. 5 řeší situaci žadatelů, kteří žádali o uznání odborné způsobilosti a vykonání aprobační zkoušky podle stávajícího znění zákona, a stanovuje celkový možný počet podání žádostí o uznání odborné způsobilosti a vykonání aprobační zkoušky, tj. včetně žádostí, které podali podle předchozích právních předpisů.

K bodu 5

Ustanovení § 36 odst. 2 návrhu upřesňuje situaci, kdy je lékař, zubní lékař nebo farmaceut pozván za účelem nabývání odborných nebo praktických zkušeností. Odborná praxe, kterou v této souvislosti vykonává, probíhá v akreditovaném zařízení pro obor, ve kterém má být zdravotnické povolání nebo odborná praxe vykonávána a současně má platné oprávnění k poskytování zdravotních služeb v příslušném oboru ve formě lůžkové péče. Odborná praxe bude podle těchto podmínek probíhat až na základě rozhodnutí, která nabydou právní moci ode dne účinnosti tohoto zákona.

K bodu 6

Správní řízení o žádosti o povolení k výkonu odborné praxe lékaře, zubního lékaře nebo farmaceuta za účelem nabývání odborných nebo praktických zkušeností podle § 36 odst. 2 zákona, která nebudou přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona ukončena vydáním pravomocného rozhodnutí, se zastavují.

K bodu 7

Přechodné ustanovení k novelizovanému § 36 odst. 4, řeší situace žadatelů o povolení k výkonu odborné praxe podle § 36, kteří podali žádosti o povolení k výkonu odborné

praxe podle stávajícího znění zákona a stanovuje celkovou maximální délku doby, na kterou je možné žadateli vydat rozhodnutí o povolení k výkonu odborné praxe podle § 36 odst. 2. Tj. včetně doby, na kterou již bylo rozhodnutí o povolení k výkonu odborné praxe vydáno podle předchozích právních předpisů.

K bodu 8

Toto ustanovení řeší postavení lékařů, kteří podle dřívějších právních předpisů získali specializaci I. stupně v oboru hygiena a epidemiologie. Specializaci II. stupně však již získali z jiného oboru, který se po účinnosti zákona č. 95/2004 Sb. stal oborem nástavbovým. Tito lékaři tak nyní mají specializovanou způsobilost v oboru své specializace II. stupně, avšak přes dlouholetou praxi nemají specializovanou způsobilost v oboru specializačního vzdělávání hygiena a epidemiologie.

Ustanovení má rovněž za cíl zlepšit personální zajištění orgánů ochrany veřejného zdraví.

K bodům 9 a 10

Přechodná ustanovení stanoví postup správních řízení podle navrhovaného znění.

K účinnosti

V souladu s ustanoveními zákona č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů a Sbírce mezinárodních smluv, ve znění pozdějších předpisů, je navrhováno nabytí účinnosti 15. dnem po jeho vyhlášení.

Důvodem je skutečnost, že návrh řeší zcela zásadní témata, jakými jsou prostupnost vzdělávání v nástavbovém oboru posudkové lékařství, započtení praxe na neakreditovaných pracovištích v období po účinnosti zákona č. 67/2017 Sb. nebo možnost získání specializované způsobilosti v oboru hygiena a epidemiologie.

Je nezbytné zde především upozornit na skutečnost, že jakýkoliv odklad účinnosti znamená prodloužení doby, po kterou se lékaři a zubní lékaři dotčení ustanoveními § 38b nemohou hlásit k atestačním zkouškám, resp. závěrečným zkouškám nástavbových oborů a v případě farmaceutů ke zkouškám po základním kmeni. V mimořádně obtížné situaci způsobené pandemií onemocnění covid-19 tak navrhovaná účinnost může znamenat nárůst počtu lékařů (zubních lékařů a farmaceutů), kteří budou moci samostatně vykonávat své zdravotnické povolání.

V této souvislosti má velký význam rovněž navrhované zjednodušení získání specializované způsobilosti v oboru hygiena a epidemiologie pro lékaře se specializací I. stupně v tomto oboru.

Adam Vojtěch, v. r.